

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Auvinen, S. ; Jaanila, J. & Lund, V. (2018) Pehmeä alku saa päivähoidosta kiitosta. Kaunis Grani: Kauniaisten paikallislehti 9, 9.

URL: <http://www2.kauniainen.fi/kaunisgrani/lehti/2018/KaunisGrani16082018.pdf>

Pehmeä alku saa päivähoidossa kiitosta

Päivähoidon aloitus on tunteita herättävä prosessi perheessä. Jotta aloitus tapahtuisi mahdollisimman helposti, on sitä varten kehitetty päivähoidon aloituskäytänteet. Niiden avulla niin lapsi kuin vanhempi saa pehmeän alun uuteen arkeen ja lapsen henkinen kuormittuminen on mahdollisimman vähäistä.

Aloituskäytänteet apuna

Kauniaisten kaupungin paikallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa on määritelty toteutettavaksi tietyt aloituskäytänteet ja ne ovat kunnallisia ja ostopalvelupäiväkoteja velvoittavia. Määriteltyt aloituskäytänteet ovat päiväkotivierailu, kotikäynti ja pehmeä lasku.

Päiväkotivierailussa lapsen huoltajat pyydetään päiväkoitiin vierailulle, mielellään ilman lasta. Päiväkotivierailun aikana huoltajat pääsevät näkemään päiväkodin tilat ja henkilökunnan sekä kuulemaan päiväkodin käytännöistä. He saavat myös tilaisuuden kertoa lapsestaan ja perheestään rauhassa lapsen tulevan päiväkotiryhmän työntekijälle. Vierailun aikaan on hyvä keskustella myös huoltajan odotuksista päivähoitoa kohtaan.

Päiväkotivierailua seuraa kotikäynti. Kotikäynnillä päiväkotiryhmän työntekijä vierailee lapsen kotona – tai muussa lapselle tutussa ympäristössä – ja tapaa lapsen ensimmäistä kertaa. Kotikäynnin aikana työntekijän tarkoitus on tutustua lapseen ja huomioida miten lapsi toimii itselleen tutussa ympäristössä.

Viimeinen aloituskäytänte on pehmeä lasku, joka tarkoittaa lapsen ja vanhemman yhteistä tutustumista päiväkotiin. Lapsen viettämää aikaa päiväkodissa pidennetään pikkuhiljaa ja huoltajan lyhennetään. Pehmeää laskua voi kestää perheestä riippuen yhdestä päivästä kahteen viikkoon. Pehmeän laskun tarkoituksena on, että lapsen jäädessä ensimmäistä kertaa yksin päivähoitoon, tuntisi tämä päiväkodin ja henkilökunnan jo jossain määrin.

Kotikäynnin tarjoamisessa parannettavaa

Laurea ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelijoiden tutkimuksen mukaan päivähoidon aloituskäytänteistä kaikille vastaajista oli tarjottu päiväkotivierailu ja pehmeä lasku, ja lähes kaikki vastaajat olivat myös osallistuneet molempiin. Kotikäynti oli tarjottu vain runsaalle puolelle perheistä. Kotikäyntiin osallistui tai olisi halunnut osallistua kaikista vastaajista vähän yli puolet ja vähän alle puolet perheistä ei halunnut osallistua tai ei olisi ollut tarpeellinen.

listua tai ei olisi halunnut osallistua kotikäyntiin, vaikka sitä olisi tarjottu.

Aloituskäytänteisiin osallistuneiden huoltajien kokemukset olivat pääsääntöisesti myönteisiä ja he kokevat ne hyödyllisiksi ja tärkeiksi. Tyytyväisyyttä aloituskäytänteisiin lisäsi erityisesti huoltajan mielipiteen huomioiminen ja hänen ottaminen mukaan päätöksentekoon.

Tyytymättömyyttä taas lisäsi huoltajan kokemus kuulluksi tulevaisuudesta ja vähäisen tuen saanti. Vastaajista suurin osa katsoi, että henkilökunta tukee huoltajia uuden arjen aloituksessa onnistuneesti.

Miten tästä eteenpäin?

Tutkimuksen mukaan kotikäynti oli vähiten tarjottu ja vähiten osallistuttu aloituskäytänte. Kotikäynnin tarjoamiseen tulisi siis kiinnittää entistä enemmän huomiota, mutta kenties myös sen sisältöön ja vetovoimaisuuteen. Kotikäynnille osallistumattomuuden syyksi mainittiin useimmiten huoltajan tunne siitä, että se ei ollut tarpeellinen.

Opiskelijoiden ehdotus lisätä kiinnostusta osallistua kotikäynteihin olisi tuottaa huoltajille suunnattu ytimekäs materiaali, jossa kerrottaisiin jokaisen aloituskäytänteiden hyödyistä ja tavoitteista. Vanhemmat voisivat myös ehdottaa ja jopa vaatia kotikäyntiä. Päivähoidon aloituskäytänteet ovat olemassa lapsia, huoltajia ja päiväkodin henkilökuntaa varten.

Aloituskäytänteiden toteuttaminen hyödyttää heitä kaikkia, ja luo vankan pohjan lapsen päiväkotiuuran mittaiselle yhteistyölle.

Laurea ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelijat Sini Auvinen ja Julia Jaanila tutkivat opinnäytetyössään varhaiskasvatuspäällikkö Annika Hiitolan innoittamina, miten päivähoidon aloituskäytänteet toteutuivat Kauniaisten kaupungin päiväkodeissa syksyllä 2017 aloittaneiden lasten perheiden kohdalla ja miten huoltajat kokivat ne.

SINI AUVINEN SOSIONOMI, LAUREA-AMK
JULIA JAANILA, SOSIONOMI, LAUREA-AMK
VIRPI LUND, LEHTORI, LAUREA-AMK

Mjuk start uppskattas inom dagvården

Då ett barn ska börja i dagvård, inleds en process som väcker känslor inom familjen. För att det hela ska löpa så smidigt som möjligt, har man utvecklat en modell som ska tillämpas när barn börjar på dagis. Med hjälp av den får såväl barnet som föräldern en mjuklandning i den nya vardagen, och barnets psykiska stress blir så liten som möjligt.

Modell för trygg start

I Grankulla stads lokala plan för småbarnspedagogik har man slagit fast en modell för vissa inledande steg i dagvården, som är förpliktande för såväl de kommunala daghemmen som köptjänstdaghemmen. De fastslagna inledande stegen är ett daghemsbesök, ett hembesök och en mjuklandningsperiod.

Daghemsbesöket går ut på att vårdnadshavarna bjuds in på besök på daghemmet, gärna utan barnet. Under besöket får vårdnadshavarna se daghemslokalen, träffa personalen och samt höra om rutinerna på daghemmet.

De får också tillfälle att i lugn och ro berätta om barnet och familjen för en anställd på barnets blivande daghem. Under besöket är det bra att också diskutera vårdnadshavarens förväntningar på dagvården.

Efter daghemsbesöket följer hembesöket, som går ut på att en dagisanställd från barnets blivande grupp besöker barnets hem – eller en annan miljö som är bekant för barnet – och träffar barnet för första gången. Under hembesöket är det meningen att den anställda ska bli bekant med barnet och iakta barnets beteende i en bekant miljö.

Det sista inledande steget är mjuklandningen: barnet bekantar sig med daghemmet tillsammans med en förälder. Tiden som barnet tillbringar på dagis förlängs småningom och vårdnadshavarens dagliga vistelse förkortas. Mjuklandningen kan beroende på familjen vara från en dag till två veckor. Avsikten med mjuklandningen är att daghemmet och personalen redan ska vara i viss mån bekanta för barnet då hen lämnas ensam på dagis för första gången.

Erfarenheterna i regel positiva

Enligt en studie som socionomstuderande från yrkeshögskolan Laurea gjort hade alla svarande erbjudits besök på daghemmet och mjuklandning, och nästan alla hade också tackat ja till båda. Hembesök hade däremot erbjudits bara drygt hälften av familjerna. Lite över hälften tog emot ett hembesök eller hade velat göra det, och knappt hälften av familjerna ville inte ha ett hembesök eller hade inte velat ha även om det hade erbjudits dem.

Vårdnadshavarnas erfarenheter av de inledande stegen var i regel positiva, och de upplevde dem som nyttiga och viktiga. Vad som speciellt ökade vårdnadshavarens nöjdhet med trestegsmodellen var att deras åsikter beaktades och de engagerades i beslutsfattandet. Till missnöjdhet bland vårdnadshavare bidrog å andra sidan en upplevelse av att inte bli hörd samt bristande stöd. Största delen av de svarande ansåg att personalen stöder vårdnadshavarna i den nya vardagen på ett lyckat sätt.

Hur gå vidare?

Av de inledande stegen var hembesöket enligt studien det som mest sällan erbjudits och genomförts. Man borde alltså satsa mer på hembesök och kanske också deras innehåll för att göra dem mer lockande. Vårdnadshavare som inte velat ha hembesök av en dagisanställd angav oftast som orsak att det inte kändes nödvändigt.

Studerandenas förslag till hur intresset för hembesök kunde ökas gick ut på att ta fram ett kompakt infopakett som berättar om fördelarna med och målen för varje steg i trestegsmodellen. Föräldrarna skulle också kunna föreslå och till och med kräva ett hembesök.

De inledande stegen i dagvården finns till för barnen, vårdnadshavarna och dagispersonalen. De gagnar alla parter och bildar en stabil grund för ett samarbete som pågår ända fram till skolstarten.

Socionomstuderandena Sini Auvinen och Julia Jaanila undersökte i sitt examensarbete, inspirerade av chefen för småbarnspedagogik Annika Hiitola, hur trestegsmodellen för dagisstart fungerade vid Grankulla stads daghem för de familjer vars barn började på dagis hösten 2017, och hur vårdnadshavarna upplevde den.

SINI AUVINEN, SOCIONOM, LAUREA-AMK
JULIA JAANILA, SOCIONOM, LAUREA-AMK
VIRPI LUND, LEKTOR, LAUREA-AMK

Kuka on positiivisin granilainen?

FI KUKA on vuoden positiivisin granilainen? Onko sinulla ehdotuksia? Espoon Nuorkauppakamari, KaunisGrani ja Kauniaisten kaupunki etsivät nyt Vuoden Positiivisinta Granilaista. Tuleeko mieleesi henkilö, yritys, yhteisö tai järjestö, joka mielestäsi ansaitsee tulla kruunatuksi Kauniaisten positiivisimmaksi? Ilmianna ehdokkaasi Kaunis Granin nettisivujen kautta, kaunisgrani.fi.

Kilpailun voittaja julkistetaan syksyllä 2018. Positiivisin henkilö -äänestys on järjestetty aikaisemmin mm. Espoossa, Tampereella ja Oulussa monien eri nuorkauppakamareiden toimesta. Lisätietoa <http://vps.positiivarit.fi>.

JOONAS GRÖNHOLM

Vem är positivaste Granibon?

SE VEM är årets positivaste Granibo? Har du förslag? Ge förslag på den du tycker ska vinna! Länk hittar du via Kaunis Granis webbplats, kaunisgrani.fi. Arrangör är Espoon Nuorkauppakamari ry (Juniorhandelskammaren i Esbo) i samarbete med Kaunis Grani och Grankulla stad.

Segraren utses hösten 2018. Motsvarande omröstningar har tidigare ordnats i bl.a Esbo, Tammerfors och Uleåborg.

Mera info:
<http://vps.positiivarit.fi>.

